

KESKKONNAAMET

KORRALDUS

06.11.2023 nr DM-124736-17

Päelda uuringuruumi geoloogilise uuringu loa nr L.MU/519425 väljastamine

1. OTSUS

Arvestades alljärgnevat, võttes aluseks maapõueseaduse § 26, § 32, § 35 ning Marina Minerals OÜ 09.05.2023 esitatud taotluse, otsustan:

1.1. Anda Marina Minerals OÜ-le (registrikood 11349875) geoloogilise uuringu luba nr L.MU/519425 Päelda uuringuruumis kehtivusajaga kolm aastat.

1.1.1. Loale kantakse järgmised täiendavad tingimused:

1.1.1.1. uuringu läbiviijal tuleb teavitada e-posti teel RMK Saaremaa metsaülemat välitööde läbiviimisest vähemalt 10 kalendripäeva ette;

1.1.1.2. kui geoloogilise uuringu raames on vaja teha raiet, tuleb sellest teatada riigimetsa majandajale, kes sõlmib geoloogilise uuringu tegijaga kasvava metsa raadamiseks töövõtulepingu või raieõiguse omandamiseks kasvava metsa raieõiguse võõrandamise lepingu.

1.2. Korraldus jõustub Marina Minerals OÜ-le teatavaks tegemisest.

Käesolev korraldus on uuringuloa nr L.MU/519425 lahutamatu osa.

Uuringuluba nr L.MU/519425 on kättesaadav keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS.

2. ASJAOLUD

Marina Minerals OÜ (registrikood 11349875, aadress Tartu mnt 83-806, Kesklinna linnaosa, Tallinn, 10115 Harju maakond) esitas 09.05.2023 Keskkonnaametile Päelda uuringuruumi geoloogilise uuringu loa (edaspidi *uuringuluba*) taotluse (registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis, edaspidi *KOTKAS* 09.05.2023 dokumendina nr DM-124736-1).

Taotletav uuringuruum asub Saare maakonnas Muhu vallas Levalõpme külas, riigile kuuluvatel katastriüksustel 47801:001:0749 Kirve (kaardi ja plaani alusel; maatulundusmaa 100%) ja 47801:004:0357 Päelda karjäär (kontrollmöödistatud, L-EST; maatulundusmaa 100%). Riigivara valitsejaks on mõlema katastriüksuse puhul Kliimaministeerium ning volitatud asutuseks Riigimetsa Majandamise Keskus (edaspidi *RMK*).

Tegemist on tarbevaru uuringuga, mille käigus plaanitakse rajada kuni 30 uuringupuurauku/ uuringukaevetööd. Uurimissügavus on kuni 5 m. Uuritavaks maavaraks on ehituskruus, ehitusliiv, täitekruus ja täiteliiv. Hinnanguline maavara kogus, arvestades kaevandamiskadusid on 70 tuhat m³. Uuritava maavara võimalik kasutusvaldkond on taotluse kohaselt teedeehitus ja ehitussegud ning täitepinnas. Taotletava loa kehtivusaeg on 3 aastat. Uuringu teostaja on Inseneribüroo STEIGER OÜ.

Taotletava uuringuruumi teenindusala idaosa kattub suures osas Päelda kruusamaardla (maavarade registri registrikaart nr 166) ehituskruusa aktiivse tarbevaru 1 plokiga.

Taotletava uuringuruumi teenindusala lääneosa läbivad Elektrilevi OÜ 1-20 kV keskpinge elektriõhuliinid SEANINA:MUH ja AS-50 (VID koodid vastavalt K6548150 ja 236243571; kaitsevööndid 10 m liini teljest). Eelmainitud elektriõhuliini SEANINA:MUH itta suunduva haru kaitsevöönd külgneb kohati vahetult taotletava uuringuruumi teenindusala põhjaservaga ja asub taotletava uuringuruumi teenindusala põhjaservast vähemalt 1,8 m kaugusel. Taotletava uuringuruumi teenindusala põhjaservast vähemalt 1,8 m ja 6,9 m kaugusel asub 1-20 kV keskpinge elektriõhuliin AS-25 (VID koodidega 240166365 ja 59079429; kaitsevööndid 10 m liini teljest). Taotletava uuringuruumi teenindusala lõunaservast ~ 17,4 m kaugusel ja põhjaservast ~ 1,8 m kaugusel asuvad Elektrilevi OÜ 1-20 kV keskpinge elektriõhuliinid AS-50 (VID koodid vastavalt 236243569 ja 51121641; kaitsevöönd 10 m liini teljest). Taotletava uuringuruumi teenindusala edelaosa läbivad Elektrilevi OÜ elektrimaakaabelliinid SEANINA:MUH ja AXAL-TT PRO.3x50+25 (VID koodid vastavalt KKL6548150 ja 231491973; kaitsevöönd 1 m liini teljest). Lisaks läbib taotletava uuringuruumi teenindusala edelaja lõunaosa sundvaldusega tehnoõrk 130 (VID kood JV_130_26042022-2; sundvalduse ala laius on 2 m).

Seletuskirjas on selgitatud, et elektripaigaldiste kaitsevöönditesse uuringukaevandeid ei rajata ja vajadusel kooskõlastatakse tööd liini valdajaga.

Taotletava uuringuruumi teenindusala kattub täielikult riigikaitse ehitise Muhu linnaku piiranguvööndiga.

Taotletava uuringuruumi teenindusala edelaservani kulgeb avalikus kasutuses olev kohalik Sepamäe kalmistutee (nr 4780040), mis läheb sealt edasi üle taotletava uuringuruumi teenindusala läbivaks erateeks.

Päelda uuringuruumi teenindusala piiresse ei jää Natura 2000 võrgustiku alasid ega muid kaitstavaid loodusobjekte. Lähim Natura 2000 ala on 1,8 km kaugusel olev Ranna-Põitse hoiuala (KLO2000225). Taotletava uuringuruumi teenindusalast 340 m kaugusele ida-kirde suunas jääb III kategooria linnuliigi hiireviu (*Buteo buteo*) leiukoht (KLO9130540).

Päelda uuringuruumi teenindusala piiresse ei jää muinsuskaitseobjekte. Lähim objekt on u 330 m kaugusel olev Sepamäe kalmistu.

Uuringuloa taotlust on kontrollinud maavarade registri vastutav töötaja Maa-amet (15.05.2023 kiri nr 9-3/23/7966-2).

Riigilõivu seaduse § 136¹ lõike 1 kohaselt on riigilõiv 400 eurot tasutud 26.05.2023.

Maapõueseaduse (edaspidi *MaaPS*) § 1 lõike 3 kohaselt kohaldatakse uuringuloa andmise ja muutmise menetlusele haldusmenetluse seaduse (edaspidi *HMS*) avatud menetluse sätteid, arvestades MaaPS erisusi.

MaaPS § 30 lõike 2 alusel avaldas Keskkonnaamet uuringuloa menetluse algatamise teate 30.05.2023 ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded ning teavitas avatud menetluse algatamisest 29.05.2023 kirjaga nr DM-124736-3. Kuni uuringuloa andmise või andmisest keeldumise otsuse tegemiseni on igaühel õigus esitada Keskkonnaametile taotluse kohta põhjendatud ettepanekuid ja vastuväiteid.

MaaPS § 27 lg 5 alusel saatis Keskkonnaamet 29.05.2023 kirjaga nr DM-124736-6 Riigi Kaitseinvesteeringute Keskusele arvamuse saamiseks.

Riigi Kaitseinvesteeringute Keskus, märkis 21.06.2023 kirjas nr 4-1/23/2682-3 (KOTKAS 22.06.2023 nr DM-124736-8), et Riigi Kaitseinvesteeringute Keskusel ei ole geoloogilise uuringu loa taotluse kohta vastuväiteid ega täiendavaid ettepanekuid. Taotluse seletuskirjas kirjeldatud asukohas ja mahus geoloogilise uuringu teostamisel ei ole ette näha negatiivset mõju riigikaitse ehitise töövõimele.

MaaPS § 27 lõike 3 alusel saatis Keskkonnaamet 29.05.2023 kirjaga nr DM-124736-5 uuringuloa taotluse riigivara valitseja volitatud asutustele (Maa-amet ja RMK).

Maa-amet kooskõlastas 12.06.2023 kirjaga nr 7-1/23/8947-2 (KOTKAS 05.07.2023 nr DM-124735-8) Päelda uuringuruumis geoloogilise uuringu teostamise riigile kuuluval katastriüksustel Kirve (katastritunnus 47801:001:0749) (KOTKAS 15.06.2023 nr DM-124736-7).

Tulenedes asjaolust, et tegelikkuses on nii Kirve kui ka Päelda karjääri katastriüksuste riigivara valitseja volitatud asutuseks RMK, arvestatakse loa andmisel RMK poolt 13.09.2023 edastatud kooskõlastusega (KOTKAS 15.09.2023 nr DM-124736-10). RMK andis kooskõlastuse geoloogilise uuringu tegemiseks *Päelda* uuringuruumis Saare maakonnas Muhu vallas Levalõpme külas asuvatel katastriüksustel Kirve (katastritunnus 47801:001:0749) ja Päelda karjäär (katastritunnus 47801:004:0357) järgmistel tingimustel:

1. uuringu läbiviijal tuleb teavitada e-posti teel RMK Saaremaa metsaülemat välitööde läbiviimisest vähemalt 10 kalendripäeva ette;
2. kui geoloogilise uuringu raames on vaja teha raiet, tuleb sellest teatada riigimetsa majandajale, kes sõlmib geoloogilise uuringu tegijaga kasvava metsa raadamiseks töövõtulepingu või raieõiguse omandamiseks kasvava metsa raieõiguse võõrandamise lepingu.

Nimetatud tingimused kantakse uuringuloa täiendavateks tingimusteks.

MaaPS § 27 lõike 7 kohaselt saatis Keskkonnaamet 29.05.2023 kirjaga nr DM-124736-6 teate avatud menetluse algatamisest ning uuringuloa taotluse kirjaliku arvamuse saamiseks taotletava uuringuruumi asukoha kohaliku omavalitsuse üksusele (Muhu Vallavalitsus) tähtajaga kaks kuud.

Kohalik omavalitsus ette antud tähtaja jooksul ei vastanud, seega menetletakse uuringuluba ilma kohaliku omavalitsuse otsuseta.

MaaPS § 30 lõike 5 alusel pani Keskkonnaamet õigusakti eelnõu koos seletuskirja ja taotlusele lisatud ning menetluse käigus haldusorganile esitatud või tema poolt koostatud muude asjasse puutuvate oluliste dokumentidega avalikkusele tutvumiseks 28.09.2023 ametlikku väljaandesse Ametlikud Teadaanded, ettepanekute ja vastuväidete esitamise tähtajaks 2 nädalat.

Avalikustamise käigus kirjalikke seisukohti ei laekunud.

Vastavalt HMS § 49 lõigetele 1 ja 3 peab loa andja andma enne haldusakti väljastamist, huvitatud isikule ja isikule, kelle õigusi võib avatud menetluse korras antav õigusakt puudutada ning taotluse esitajale, võimaluse esitada kirjalikus, suulises või muus sobivas vormis asja kohta oma arvamus ja vastuväited.

Keskkonnaamet küsis 28.09.2023 kirjaga nr DM-124736-11 ja 03.10.2023 kirjaga nr DM-124736-14 arvamust või vastuväiteid uuringuloa andmise otsuse eelnõule.

Marina Minerals OÜ nõustus eelnõudega 28.09.2023 (KOTKAS 28.09.2023 nr DM-124736-12) ja 03.10.2023 (03.10.2023 nr DM-124736-15).

Riigi Kaitseinvesteeringute Keskus viitas oma 28.09.2023 e-kirjas faktevale eelnõus, mis Keskkonnaameti poolt parandati. Samuti märgiti, et kuna tegemist on riigikaitse ehitise piiranguvööndis asuva uuringuruumiga, siis peaks vastava haldusakti eelnõu kooskõlastamisele kohalduma MaaPS § 27 lõikest 10 tulenev 30 päevane tähtaeg (KOTKAS 02.10.2023 nr DM-124736-13).

Riigi Kaitseinvesteeringute Keskus kooskõlastas 19.10.2023 kirjaga nr DM-4-1/23/2682-6 Päelda uuringuruumi geoloogilise uuringuloa eelnõud (KOTKAS 20.10.2023 nr DM-124736-16).

3. KAALUTLUSED

Geoloogiline uuring on maavara arvele võtmise ja kaevandamise eesmärgil tehtav geoloogiline töö (MaaPS § 4 lõige 2). Geoloogilise uuringu läbi viimine on lubatud vaid uuringuloa alusel (MaaPS § 17 lõige 2). Vastavalt uuringuloa saamiseks esitab taotleja loa andjale taotluse (MaaPS § 27 lõige 1). Uuringuloa andjaks on Keskkonnaamet (MaaPS § 26).

Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (edaspidi *KeHJS*) § 11 lõike 3 kohaselt on keskkonnamõju hindamine (edaspidi *KMH*) kohustuslik *KeHJS* § 6 lõikes 1 nimetatud tegevuste korral, *KeHJS* § 6 lõikes 2 nimetatud tegevuste korral tuleb kaaluda *KMH* algatamist või algatamata jätmist lisades otsusele *KeHJS* § 6 lõike 3 kohase eelhindamise tulemused. *KeHJS* § 6 lõike 2 loetelu on § 6 lõike 4 alusel täpsustatud Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määrusega nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu 1“ (edaspidi määrus nr 224). Loa taotleja kavandatav tegevus ei kuulu *KeHJS* § 6 lõike 1 ega ka määruse nr 224 loendisse, mistõttu *KeHJS* § 3, § 6, § 11 lõike 3 ning määruse nr 224 alusel ei ole antud juhul *KMH* algatamine kohustuslik, samuti ei ole vajalik eelhindamine ega *KMH* vajalikkuse kaalumine.

Geoloogilist uuringut võib korraldada ja juhtida selleks teadmisi, oskusi ja kogemusi omav isik (*MaaPS* § 17 lõiked 3 ja 4). Uuringuloa alusel võib hüdrogeoloogilisi töid teha isik, kellel on veeseaduse § 208 punktide 1, 3 ja 5 kohane tegevusluba.

Geoloogilise uuringu teostaja on Inseneribüroo STEIGER OÜ (registrikood 11206437, aadress Männiku tee 104, Nõmme linnaosa, Tallinn, 11216 Harju maakond).

Juhul, kui geoloogilise uuringu käigus tekib kaevandamisjäätmeid ning jäätmete ladestamiskoht ei ole jäätmeoidla jäätmeseaduse (edaspidi *JäätS*) § 35² tähenduses tuleb uuringuloa taotlusele lisada kaevandamisjäätmekava (*MaaPS* § 28 lõige 5). Jäätmekava koostamisel, esitamisel ja kinnitamisel lähtutakse *JäätS* §-ga 42¹ kehtestatud nõuetest.

Uuringuloa taotluse kohaselt geoloogilise uuringu käigus kaevandamisjäätmeid ei teki ning seetõttu ei ole jäätmekava koostamine ja esitamine vajalik.

Keskkonnaamet kontrollis Marina Minerals OÜ esitatud taotlusmaterjalide vastavust *MaaPS*, keskkonnaministri 09.01.2020 määrusele nr 1 „Üldgeoloogilise uurimistöo loa ja geoloogilise uuringu loa taotluse esitamise kord, täpsustatud nõuded taotluse kohta, loa andmise kord ning taotluse ja loa andmekoosseis“ ja *KeHJS* sätestatud nõuetele ning pidas andmeid piisavaks uuringuloa menetlemiseks.

HMS § 3 lõike 1 kohaselt võib haldusmenetluses piirata isiku põhiõigusi ja -vabadusi ning tema muid subjektiivseid õigusi ainult seaduse alusel. Haldusmenetluse üksikasjad võib haldusorgan määrata kaalutusõiguse alusel (*HMS* § 5 lõige 1). Kaalutusõiguse tuleb teostada kooskõlas volituste piiride, kaalutusõiguse eesmärgi ning õiguse üldpõhimõtetega, arvestades olulisi asjaolusid ning kaaludes põhjendatud huve (*HMS* § 4 lõige 2). *HMS* § 53 kohaselt võib haldusaktile kehtestada kõrvaltingimuse seaduses või määruuses sätestatud juhul või kui kõrvaltingimusega tuleks haldusakt jätta andmata. Vastavalt määruse nr 1 § 4 lõikele 3 kantakse uuringuloa lahtrisse „Täiendavad tingimused“ nõuded, mis seatakse maapõue kaitse ja maavara ratsionaalse kasutamise tagamiseks ning inimese tervisele, varale ja keskkonnale kaevandamisest ning kaevandamisjäätmete käitlemisest tuleneva kahjuliku mõju vähendamiseks ja vajadusel muud täiendavad nõuded. Geoloogilise uuringu loa omajale kehtivad kõik asjakohased õigusaktides (nt maapõueseadus, keskkonnaseadustiku üldosa seadus, keskkonnatasude seadus, atmosfääriõhu kaitse seadus, veeseadus, looduskaitse seadus,

jäätmeseadus jt) sätestatud nõuded. Sellest tulenevalt ei ole tarvidust geoloogilise uuringu loal täiendavate tingimuste osas dubleerida õigusaktidega juba reguleeritud. Uuringuloaga reguleeritakse vaid uuringuruumis ja uuringuruumi teenindusalal läbiviidavaid tegevusi ning nähakse ette leevendusmeetmeid otseselt uuringu teostamisest tulenevatele keskkonnamõjudele.

Päelda uuringuruumi uuringuloale seatakse järgmised täiendavad tingimused:

1. uuringu läbiviijal tuleb teavitada e-posti teel RMK Saaremaa metsaülemat välitööde läbiviimisest vähemalt 10 kalendripäeva ette;
2. kui geoloogilise uuringu raames on vaja teha raiet, tuleb sellest teatada riigimetsa majandajale, kes sõlmib geoloogilise uuringu tegijaga kasvava metsa raadamiseks töövõtulepingu või raieõiguse omandamiseks kasvava metsa raieõiguse võõrandamise lepingu.

Loa andja kohustus on selgitada välja kõik asjaolud, millel on otsuse tegemisel määrav tähtsus. Menetluse käigus kogutud andmestiku põhjal selgitatakse välja, kas konkreetse loa taotluse puhul esineb MaaPS § 35 sätestatud loa andmisest keeldumise aluseid. Luba antakse, kui keeldumiseks ei esine seaduses sätestatud kaalukat põhjust. Loa andmisest keeldumise alused selgitab välja loa andja.

Keskkonnaamet on hinnanud esitatud taotluse materjale ja menetluse käigus kogutud andmeid ning leidnud, et teadaolevalt käesoleva loa andmisega ei minda vastuollu riigi huviga. Riigi huvi on käsitletud Riigikogus 06.06.2017 vastu võetud strateegiadokumendis „Maapõuepoliitika põhialused aastani 2050“.

MaaPS § 35 lõige 1 punktides 4, 5, 8 ja lõige 2 punktides 2-3 tulenevat keeldumise alust menetluse käigus ei ilmnenu, mistõttu neid käesolevas korralduses ei käsitleta.

Päelda uuringuruumi teenindusala piiresse ei jää Natura 2000 võrgustiku alasid ega muid kaitstavaid loodusobjekte (MaaPS § 35 lõige 1 punkt 11); muinsuskaitseobjekte (MaaPS § 35 lõige 1 punkt 3), mistõttu MaaPS § 27 lõigetes 4 ja 6 nimetatud nõusoleku küsimise vajadust uuringuloa andmiseks ei olnud ja sellest tulenevat keeldumise alust ei esine.

MaaPS 35 lõige 2 punkt 1 sätestab, et uuringuloa andmisest keeldutakse, kui taotlejale on määratud rohkem kui üks karistus kuriteo või väärteo eest uuringu või kaevandamisjäätmete käitlemise valdkonnas ja nende andmed ei ole karistusregistrist kustutatud. Keeldumise alus on kontrollitud menetluse käigus ning Marina Minerals OÜ-l ei ole karistusregistrisse kantud kaevandamisjäätmete käitlemise nõuete eiramise eest (karistusregistri teade seisuga 06.11.2023).

Eeltoodu alusel võib väita, et MaaPS §-s 35 sätestatud uuringuloa andmisest keeldumise alused puuduvad.

Geoloogilise uuringu luba ei anna uuringuloa omanikule garantiid, et talle hilisemalt antakse maavara kaevandamise luba ning geoloogilise uuringu loa saamisel ei teki õiguspärast ootust kaevandamisloa saamiseks.

VAIDLUSTAMINE

Otsust on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul teatavaks tegemisest, esitades vaide haldusakti andjale haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

(allkirjastatud digitaalselt)

Martin Nurme
juhataja
maapõuebüroo

Lisad:

1. Geoloogilise uuringu luba
2. Päelda uuringuruumi plaan.pdf

Teadmiseks: Elektrilevi OÜ, Maa-amet, Muhu Jahiselts, Muhu Vallavalitsus, Riigi Kaitseinvesteeringute Keskus, Riigimetsa Majandamise Keskus

Merike Rosin +37254470092
Merike.Rosin@keskkonnaamet.ee